

Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři,
vážení hosté,
dámy a pánové,
vítejte v Senátu Parlamentu České republiky,

- scházíme se zde u příležitosti Dne české státnosti už počtvrté. Že se z udělování Stříbrné pamětní medaile Senátu pomalu stává tradice, o tom svědčí i rostoucí počet návrhů na ocenění, které přicházejí jak od kolegů senátorů, tak od různých organizací, spolků a od občanů. A to je dobře. Od začátku jsem chtěl, aby Stříbrná pamětní medaile Senátu neodrážela názor jediného člověka, ale aby měla širší základ. To se nám daří.

- Toto ocenění je určeno významným osobnostem z oblasti vědy, kultury, společenského života, sportu, nebo i těm, kteří ve vypjaté situaci prokázali mimořádnou osobní statečnost a přispěli k záchraně lidských životů. Poměr mezi zástupci těchto oblastí bývá v jednotlivých letech různý. Žádné zvláštní pravidlo na to nemáme. Jeden rok je více umělců, jindy zase sportovců. Letos převažují vědci.

- Můj názor na vědu a výzkum u nás je dlouhodobě stejný. S našimi partnery z Akademie věd se shodují na tom, že naše vlády, ať levé nebo pravé, za celé víc než čtvrtstoletí od listopadu 1989 nevěnovaly podpoře vědy, výzkumu, inovací a vzdělanosti dostatečnou pozornost. Samozřejmě to nemůžeme hodnotit úplně paušálně, jistě se najdou vlády, které byly nebo jsou v této věci vstřícnější než jiné. Stav se zejména v posledních měsících lepší. Zásadní systémová změna zatím ale nenastala.

Naše země v oblasti podpory vědy a výzkumu potřebuje skutečně zásadní změnu přístupu. Jen tak bude mít náš v poslední době poměrně dobrý hospodářský vývoj opravdu solidní, moderní a stabilní základ.

- Nechci ale vědu spojovat jen s ekonomikou. Ještě nedávno byl v politických a hospodářských kruzích trend neustále zdůrazňovat význam aplikovaného výzkumu a spolupráce s podnikovou sférou. Chtělo se, aby věda byla za každou cenu rentabilní. A to pokud možno v co nejkratší době. Nic proti tomu, má to logiku, ale základní výzkum se dával do pozadí. Myslím, že tudy cesta nevede.

- Základní výzkum je skutečně základ a já si vždycky rád vzpomenu na příklad pana profesora Holého, kterému jsem Stříbrnou medaili Senátu předával na konci roku 2011 a jsem opravdu rád, že jsem to stihl, protože pan profesor nás krátce na to navždy opustil. Práci a výsledky profesora Holého – mnozí z vás velmi dobře znají. Byl a je důkazem, že zanedbávat základní výzkum by bylo velice krátkozraké.

- Stříbrnou medailí chce Senát symbolicky ocenit lidi, kteří odvádějí vynikající práci. Práci, která přispívá k šíření dobrého jména České republiky ve světě a zlepšuje kvalitu života naší společnosti.

- A tím se dostávám i k dalším oblastem, které jsou letos mezi oceněnými ve srovnání s vědou zastoupeny poněkud skromněji – ke kultuře a společensky prospěšné činnosti. I tyto oblasti je však potřeba vyzdvihnout. Protože i kultura definuje národ. Národ není to,

kolik výrobků se vyrobí nebo prodá – i když je to samozřejmě důležité. Národ není ani to, kolik sportovních úspěchů získáme – i když z toho máme pochopitelně radost a zviditelňuje to naši zemi. K charakteru národa patří především kultura.

Hodnoty, které přetrvají. A lidé, kteří je vytvářejí, si zasluhují naše uznání.

- Ale národ, to je taky soudržnost, jak si navzájem pomáháme. Jak umíme pečovat o slabé, postižené nebo nemocné, protože i oni jsou jedni z nás. A já si myslím, že osobnosti, které se těmto činnostem věnují, si naši vděčnost zasluhují také.

- Všechny tyto skutečnosti se, jak doufám, odrážejí i v letošním výběru oceněných, kteří už za okamžik obdrží Stříbrnou pamětní medaili Senátu pro rok 2015.